

SUBJECT : SANSKRIT

CHAPTER NO: 1

CHAPTER NAME: SUBHASITANI

PPT-4

CHANGING YOUR TOMORROW

Website: www.odmgroup.org
Email: info@odmps.org

Toll Free: **1800 120 2316**
Sishu Vihar, Infocity Road, Patia, Bhubaneswar- 751024

सुभाषितानि

Expected Learning Outcome

१. वृक्षस्य महत्वम् सम्बन्धित ज्ञानम्

२. ज्ञानस्य वृद्धिः

३. पठन लिखनस्य क्षमतायाः वृद्धिः

पुष्पपत्रफलच्छायामूलवल्कलदारभिः ।
धन्या महीरुहाः येषां विमुखं यान्ति नार्थिनः ॥६

चिन्तनीया हि विपदाम् आदावेव प्रतिक्रियाः ।
न कूपखननं युक्तं प्रदीप्ते वह्निना गृहे ॥७॥

RECAPTULATION

१. महता, प्रकृति: किदृशः ?
२. कः निजभावं न जहाति ?
३. के मधुरसुक्तरसं सृजन्ति ?
४. मधुमक्षिका किम् जनयति ?

सन्धि:-

सर्वमेव

नार्थिनः

महात्मनामुक्तिः

त्वरोयमानयां

वाक्यगठन-

वहिना

प्रदीप्त

विमुख

महीरुहा:

दारुभि:

प्रतिक्रिया:

विपदाम्

कूपखननं

प्रश्न: 2.

श्लोकांशेषु रिक्तस्थानानि पूरयत्-(श्लोक के अंशों में रिक्त स्थान की पूर्ति कीजिए-)

- (क) समुद्रमासाद्य .....
- (ख) ..... वचः मधुरसूक्तरसं सृजन्ति।
- (ग) तद्वागधेयं ..... पशूनाम्।
- (घ) विद्याफलं ..... कृपणस्य सौख्यम्।
- (ङ) पौरुषं विहाय यः ..... अवलम्बते। ।
- (च) चिन्तनीया हि विपदाम् ..... प्रतिक्रियाः ।

उत्तरम्:

- (क) भवन्त्यपेयाः,
- (ख) श्रुत्वा,
- (ग) परमं,
- (घ) व्यसनिनः,
- (ङ) दैवम्,
- (च) आदावेव।

प्रश्न: 3.

प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन लिखत- (प्रश्नों के उत्तर एक पद में
लिखिए-)

- (क) व्यसनिनः किं नश्यति?
- (ख) कस्य यशः नश्यति?
- (ग) मधुमक्षिका किं जनयति?
- (घ) मधुरसूक्तरस के सृजन्ति?
- (ङ) अर्थिनः केभ्यः विमृखा न यान्ति।

उत्तरम्:

(क) विद्याफलम्

(ख) लुब्धस्य,

(ग) माधुर्यम्

(घ) सन्तः

(ङ) महीरुहेभ्यः

अधोलिखित-तद्वारा-शब्दानां कृते पाठात् चित्वा संस्कृतपदानि
लिखत-

यथा-कंजूस

कृपणः

कडवा

पूँछ

लोभी

मधुमक्खी

तिनका

Answer:

यथा-कंजूस

कड़वा

पूँछ

लोभी

मधुमक्खी

तिनका

कृपणः

कटुकम्

पुच्छ

लुब्ध

मधुमक्षिका

नृणम्

गृहकार्य -

१, २, ३, ४, ५ – प्रश्नोत्तरान् उत्तर पुस्तिकायां लिखत ।

ODM EDUCATIONAL GROUP

